

Základní škola a Mateřská škola Medlov, okres Brno-venkov, příspěvková organizace

Medlov 12, 664 66 Němčičky, IČO: 71003177

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

„OBJEVUJEME SVĚT PRO ŽIVOT“

Motto: „Všechno, co opravdu potřebuji znát, jsem se naučil v mateřské škole“

Robert Fulghum

Obsah

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy.....	4
3. Podmínky vzdělávání	4
3.1. Věcné podmínky.....	4
3.2. Životospráva.....	5
3.3. Psychosociální podmínky	5
3.4. Organizace vzdělávání.....	5
3.5. Řízení mateřské školy.....	6
3.6. Pedagogické a personální zajištění	6
3.7. Spoluúčast rodičů.....	7
3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	7
3.9. Podmínky vzdělávání nadaných dětí.....	8
3.10. Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let	8
3.11. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	9
4. Organizace vzdělávání	10
4.1. Vnitřní uspořádání školy	10
4.2. Organizace vzdělávání na úrovni školy	10
4.3. Organizace jednotlivých tříd	11
4.4. Přijímání dětí.....	11
4.5. Individuální vzdělávání.....	11
4.6. Distanční vzdělávání.....	11
5. Charakteristika vzdělávacího programu	12
5.1. Zaměření školy	12
5.2. Cíle vzdělávacího programu	12
5.3. Metody a formy vzdělávání	13
5.4. Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	14
5.5. Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných.....	15
5.6. Zajištění vzdělávání dětí od dvou do tří let	15
5.7. Průběh vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem	16
6. Vzdělávací obsah	17
6.1. Vzdělávací oblasti.....	18
6.2. Integrované bloky a podtémata.....	19
6.3. Klíčové kompetence	23
7. Evaluace	27
8. Závěr	29

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
„**Objevujeme svět pro život**“

Předkladatel:

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Medlov, okres Brno-venkov,
příspěvková organizace
Adresa školy: Medlov 12, 664 66 Němčičky
Jméno ředitelky: Ing. Jana Jersenská
Kontakty: tel.: +420 546 421 872 /ZŠ/
tel.: +420 546 421 244 /MŠ/
e-mail: reditel@skoamedlov.cz; ms@skolamedlov.cz
web: www.skolamedlov.cz
IČO školy: 71 00 31 77
DIČ školy: CZ71003177
IZO školy: 107 603 560
RED-IZO: 600 110 834
Datová schránka: hgbu8i3
Koordinátor ŠVP: Ing. Jana Jersenská

Zřizovatel školy:

Název: Městys Medlov
Adresa: Medlov č. 52, 664 66 Němčičky
Kontakty: tel: 546 421 959

Platnost dokumentu: 1. 9. 2024 – do 31. 8. 2027

Číslo jednací: 112/2024

razítko školy

---

podpis ředitelky školy

2. Charakteristika školy

Jsme prostorově otevřená a moderně vybavená mateřská škola (dále jen MŠ), která byla modernizována a spolufinancována z fondů Evropské unie v roce 2010. Tato architektonicky zajímavá budova se nachází v okrajové a klidné části městyse Medlov. Přízemní budova se dvěma křídly a terasou je postavena v mírném svahu a celý areál je obklopen rozsáhlou školní zahradou. Zahrada je prostorově členěna na travnatou a zpevněnou plochu. Součástí budovy MŠ je školní jídelna, která zajišťuje stravování také pro žáky základní školy.

Poloha MŠ je výhodná, máme blízko k vodě, na pole, louky i do lesa. Právě blízkost okolní přírody využíváme ve vzdělávání dětí ve velké míře. Jsme dvoutřídní MŠ s celodenním provozem, s kapacitou 46 dětí, a navštěvují ji děti ve věku zpravidla od dvou do šesti let. Třídy jsou věkově smíšené. Za cíl si klademe vytvořit optimální podmínky pro osobnostní rozvoj dítěte a ve spolupráci s rodinou podporovat u dětí psychický, fyzický a sociální vývoj.

3. Podmínky předškolního vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Prostory MŠ odpovídají maximálnímu počtu dětí. Snahou je co nejefektivněji využít možnosti prostoru pro spontánní pohyb dětí. Prostor učeben je upraven podle typů her a činností dětí. Uspořádání umožňuje relaxaci, klidové činnosti, spontánní pohybové i vzdělávací aktivity.

Třídy jsou vybaveny atypickým nábytkem, odpovídající požadavkům a počtu dětí. Hračky a pomůcky jsou volně přístupné a průběžně obnovovány a doplňovány. V obou třídách je výškově nastavitelný sedací nábytek. Děti mají k dispozici ICT tabuli se širokou škálou výukových programů a pro děti specifickými vzdělávacími potřebami tablety. Děti se spolupodílejí na úpravě prostředí školy, jejich výtvarné práce tvoří výzdobu všech prostor. Hygienická zázemí skýtají dětem dostatek soukromí. V zahradě jsou umístěny herní prvky, pískoviště s pergolou, domečky. Prostory školní zahrady využíváme především k pohybovým aktivitám, volným hrám a činnostem.

Záměr :

Postupně doplňovat a modernizovat prostory školy. Rozšiřovat fond didaktických pomůcek.

3.2. Životospráva

Dětem je v MŠ poskytována plnohodnotná, vyvážená a pestrá strava. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti nejsou do jídla nuceny. Dodržování pitného režimu je samozřejmostí, pití je během celého dne neustále k dispozici.

V MŠ je zajištěn pravidelný denní program a řád, který je však natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci tak, aby zákonní zástupci dětí (dále jen rodiče) mohli své děti přivádět podle svých možností, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě MŠ apod.

Dbáme na to, aby děti byly každodenně dostatečně dlouho venku, a to na procházce nebo na zahradě. Program činností je vždy přizpůsobován kvalitě ovzduší. Při nepříznivém počasí nabízíme dětem náhradní aktivity, které vychází z jejich zájmu a přirozených potřeb. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru MŠ.

Záměr :

Vést děti ke zdravému životnímu stylu.

3.3. Psychosociální podmínky

Snažíme se o vytvoření takového prostředí, aby se u nás cítili děti i dospělí dobře, spokojeně a bezpečně. K nově přichozímu dítěti přistupujeme citlivě a snažíme se, aby jeho adaptace na nové prostředí i situaci probíhala postupně a přirozeně, to vše ve spolupráci s rodiči. Jde nám především o klidné, přirozené a citlivé jednání, kdy děti nejsou neúměrně přetěžovány a stresovány. Všechny děti mají ve škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není zvýhodňován ani znevýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z pravidel a norem chování, které jsou ve škole stanoveny. Vyřazujeme z činností nezdravé soutěžení a soupeření, naopak činnostmi děti více vybízíme a motivujeme k vzájemné spolupráci a prosociálnímu chování.

Záměr :

Vytvářet takové prostředí, aby se v něm cítilo dobře nejen dítě, ale i zaměstnanci. Vedeme děti k samostatnosti, upevňování každodenních opakovaných úkonů hygieny, stolování a zdvořilého chování v přirozených situacích.

3.4. Organizace vzdělávání

Organizace chodu MŠ se řídí směrnicemi školy, provozním a školním řádem a dalšími právními předpisy. Jsme MŠ s celodenním provozem od 6.30 hod. do 17.00 hodin.

Denní řád je dostatečně pružný, aby umožňoval reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby a zájmy. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid a bezpečí. Snažíme se, aby spontánní a řízené činnosti byly vyvážené, abychom děti podněcovali k vlastní aktivitě, k poznávání, objevování, experimentování a k získávání dovedností v činnostech frontálních, skupinových či individuálních.

Snažíme se vyhovět případné potřebě dítěte po soukromí – vytvářením klidných koutků ke hře i odpočinku. Do denního programu pravidelně zařazujeme řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, které se konají před ranní svačinkou. Jelikož se pedagogové při přímé práci překrývají, mohou se plně věnovat individuálnímu vzdělávání dětí. Při plánování vycházíme z potřeb jednotlivých skupin dětí a jejich možností a připravujeme pro tyto činnosti vhodné materiální pomůcky i vzdělávací nabídku aktivit. Snažíme se poskytnout dětem pestré a podnětné prostředí.

Záměr :

Nabídku činností co nejvíce přizpůsobit nárokům a požadavkům dětí.

3.5. Řízení mateřské školy

Povinnosti všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny pracovním právním vztahem, další povinnosti vyplývají ze školního řádu MŠ. Všichni zaměstnanci jsou podřízeni ředitelce školy, která vyhodnocuje práci všech zaměstnanců. Motivuje je ke vzájemné spolupráci a vytváří vhodné podmínky pro další profesní růst a systematické vzdělávání jednotlivých pracovníků. Podporuje pracovníky ke spolupráci, ponechává dostatek pravomocí, respektuje jejich názor. Podílí se spolu se zástupkyní pro MŠ a zaměstnanci na plánování a evaluační činnosti, ze kterých jsou vyvozovány závěry pro další činnost MŠ. Nadále spolupracuje se zřizovatelem, orgány státní správy a sociálními partnery.

Záměr :

Vytvářet ovzduší vzájemné důvěry, zapojovat všechny pracovníky do záležitostí MŠ, respektovat jejich názor a ponechávat dostatek pravomocí.

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Pedagogický sbor pracuje na základně vymezených a společně vytvořených pravidel. Tvoří jej čtyři pedagogičtí pracovníci. Je zajištěno dostatečné překrývání přímé pedagogické činnosti každý den v každé třídě. V případě, že se v kolektivu dětí objeví dítě s potřebou individuální péče, stává se součástí pedagogického sboru i asistent pedagoga. Všichni pedagogové mají odbornou kvalifikaci, dále se sebevzdělávají a přistupují ke vzdělávání aktivně. Provoz dále zajišťuje školnice, kuchařka a vedoucí školní jídelny.

Zaměstnanci při své práci jednají podle obecně platných pravidel a principů společenského chování. Pedagogická činnost je stanovena tak, aby byla dětem zajištěna optimální vzdělávací a výchovná péče. Specializované služby (logopedie, péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami) jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky.

Záměr :

Maximálně podporovat vzdělávání zaměstnanců (dle možností – organizačních a ekonomických).

3.7. Spoluúčast rodičů

Snažíme se, aby mezi námi a rodiči panovala oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt, ochota spolupracovat a aktivní podílení se na činnostech a akcích během celého roku. Snažíme se sledovat konkrétní potřeby jednotlivých dětí i rodin a navazovat tak na rodinnou výchovu. Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ. Jsou pravidelně informováni o všem, co se v MŠ děje, především při denním kontaktu, na vývěskách, nástěnkách, webových stránkách MŠ a schůzkách rodičů. Chráníme soukromí rodiny a zachováváme diskrétnost v poskytnutých informacích.

Záměr :

Nabízet rodičům podněty a inspiraci po činnosti s dětmi. Zapojit je do aktivit pořádaných MŠ, získávat je k tomu, aby nabídli svůj čas, možnosti a schopnosti.

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Rámcové cíle předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nezbytný individuální přístup. Při vzdělávání spolupracujeme s odbornými pracovišti, využíváme metodických pokynů, doporučení, konzultací. Ve spolupráci s rodiči řešíme postup vzdělávání. V případě potřeby doporučíme návštěvu specializovaného pracoviště (školské poradenské zařízení tj. PPP = pedagogicko-psychologická poradna, SPC = speciálně pedagogické centrum). Na základě vyhodnocení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte a doporučení specializovaného pracoviště je vypracován plán pedagogické podpory (dále jen PLPP), popřípadě individuální vzdělávací plán (dále jen IVP).

Pro úspěšné vzdělávání dětí s podpůrnými opatřeními:

- uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně vymezení obsahu, využití vhodných forem i metod vzdělávání,

- respektujeme osvojení specifických dovedností na úrovni odpovídající individuálním potřebám
a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení,
- spolupracujeme se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby s odborníky mimo oblast školství,
- zajišťujeme přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

Záměr :

Na základě doporučení specializovaného pracoviště zajistit s nástupem účinnosti potřebná podpůrná opatření.

3.9. Podmínky vzdělávání nadaných dětí

Při vzdělávání dětí v MŠ vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít.

Vyhledávání dětí nadaných probíhá zejména pomocí pozorování a zpracovávání pedagogické diagnostiky. Při zjištění faktu, že by se mohlo jednat o nadané dítě, budou rodiče informováni o zjištění a s jejich souhlasem budou realizovány další kroky: vypracován plán pedagogické podpory, navázána spolupráce se specializovaným pracovištěm a dítě odesláno k dalšímu odbornému posouzení.

Po stanovení diagnostiky či doporučení specializovaného pracoviště bude probíhat stimulace rozvoje nadaného dítěte, a to prostřednictvím didaktických materiálů a různých pomůcek.

Záměr :

Zajistit hry, a další vhodné pomůcky pro rozvoj kompetencí dítěte – průběžně dle potřeby.

3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Uvědomujeme si, že vzdělávání dětí dvou až tříletých se vyznačuje specifiky, která souvisejí s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje jsou velmi výrazné. Pedagogové uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímají, nabízejí dítěti jistotu a oporu v běžném dění i v budování vztahů mezi dětmi ve své třídě. S ohledem na věk a potřeby dětí uplatňují pravidelné rituály, trénují návyky a praktické dovednosti. Ohleduplně vedou děti k přijímání nových hranic a pravidel. Respektují potřebu častého střídání činností během dne a potřeby odpočinku.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let v MŠ jsou zabezpečeny:

- dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte a dostatečně velkým úložným prostorem
na náhradní oblečení a hygienické potřeby dítěte,
- úpravou prostředí tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku,
- vybavením dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných
pro dvouleté děti,
- zajištěním skříněk ve třídách, které jsou dostatečně zabezpečeny k ukládání hraček a pomůcek,
- nastavením vyhovujícího režimu dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času pro stravování, dostatečný odpočinek),
- vzdělávací činností realizovanou v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí,
s předkládáním přiměřeného množství podnětů,
- umožněním dostatečného prostoru pro adaptaci v souladu s jeho individuálními potřebami
a používáním specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty,
- vytvářením atmosféry pozitivních vztahů, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Záměr :

Zabezpečit podnětné hračky pro děti dvouleté – průběžně vybavovat a být připraveni. Uspořádat dle potřeby pomůcky a hračky ve třídě s ohledem na bezpečnost a dostupnost – ihned po přijetí dvouletého dítěte do třídy. V případě potřeby neprodleně zajistit chůvu.

3.11. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Věnujeme zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samého nástupu do MŠ. Děti jsou cíleně podporovány v osvojování českého jazyka a pedagogové používají účinné a přizpůsobené didaktické postupy.

Záměr :

Aktuálně reagovat na potřeby dětí s odlišným jazykem, využívat didaktický materiál a pomůcky z portfolia logopedické pracovny jako podpůrný materiál.

4. Organizace vzdělávání

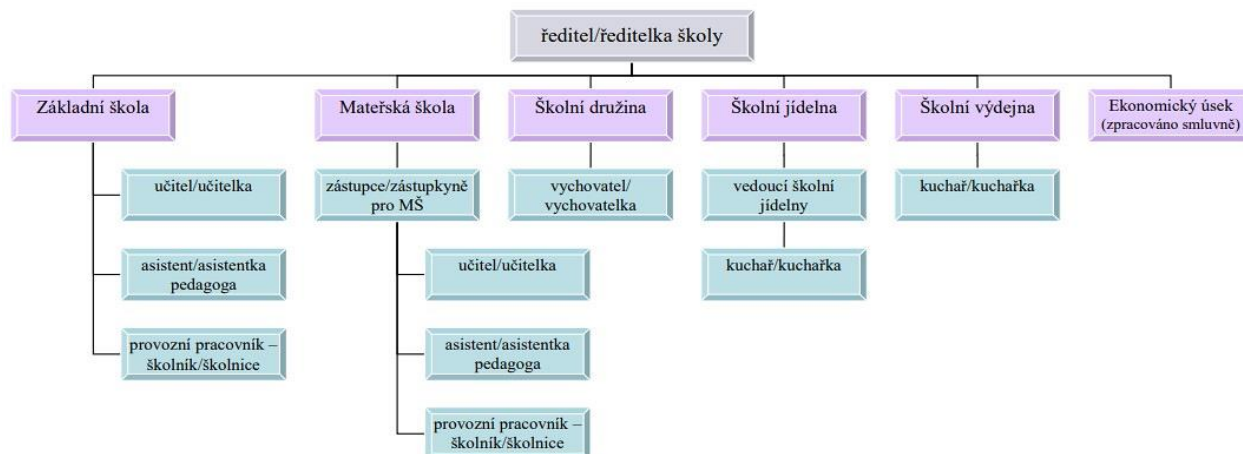
4.1. Vnitřní uspořádání školy

Budova MŠ je určena pro činnost školní jídelny a pro vzdělávání dětí. Má pro tyto činnosti dostatečné zázemí. Děti se pohybují ve vstupní chodbě, na kterou navazují dvě samostatné šatny. Zajímavostí je, že prostor pro vzdělávací činnost je otevřen dětem z obou tříd a lze je operativně rozdělit posuvnou stěnou na samostatné prostory. Součástí otevřeného prostoru je i lůžková část. Samozřejmostí každé třídy je hygienické zázemí a příruční sklad k uložení pomůcek.

Příchod a odchod dětí není vymezen, ale je doporučen s ohledem na organizaci dne v MŠ. Vzdělávací nabídka pro každý den je připravena tak, aby byl vyvážený poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi. Výchovně-vzdělávací proces probíhá souběžným působením dvou pedagogů v každé třídě. Jejich činnost je týmová, kolegiální a prolíná se během celého dne. Navzájem se doplňují, jejich spolupráce se systematicky rozvíjí a stává se hlavním předpokladem k úspěchu. Pedagogové si předávají zpětnou vazbu, jsou aktéry a účastníky společných vzdělávacích procesů, směřujících ke společnému cíli.

4.2. Organizační struktura

Organizace vzdělávání na úrovni školy:

4.3. Charakteristika tříd a jejich zaměření

V MŠ se děti umísťují do dvou tříd: sluníček a kuřátek. Každá ze tříd se naplňuje do maximálního počtu 23 dětí ve věku zpravidla 2-6 let. Při rozdělování je přihlédnuto k zájmům dítěte, jeho vazbám na vrstevníky či kamarády a informace od rodičů. Ve třídách jsou vzdělávány děti různého věku, jedná se tedy o třídy heterogenní. V obou třídách jsou využívány individuální, skupinové a frontální metody a formy práce s důrazem na úspěšnou adaptaci dětí na prostředí MŠ.

4.4. Přijímání dětí

Přijímání dětí do MŠ se řídí platnou legislativou. Zápis k předškolnímu vzdělávání se koná v období od 2. května do 16. května daného kalendářního roku.

Ředitelka školy stanoví po dohodě se zřizovatelem MŠ kritéria pro přijímání, místo, termín a dobu pro podání žádosti o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok a zveřejní je způsobem v místě obvyklým – na nástěnce v budově MŠ, na webových stránkách školy, na úřední desce veřejně přístupné na budově ZŠ.

4.5. Individuální vzdělávání

Individuální vzdělávání dítěte je možné v odůvodněných případech na základě oznámení rodiče dítěte nejpozději tři měsíce před počátkem školního roku ředitelce školy. Výdaje spojené s individuálním vzděláváním hradí rodiče s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek. Rodiče individuálně vzdělávaného dítěte jsou povinni zajistit účast dítěte u ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech. V opačném případě individuální vzdělávání dítěte ředitelka školy ukončí. Termíny a způsob ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech jsou stanoveny

ředitelkou školy písemně jako součást povolení individuální vzdělávání. Oblasti individuálního vzdělávání dítěte vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále jen RVP) a školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání naší MŠ, který je volně dostupný na webových stránkách školy.

4.6. Distanční vzdělávání

Pokud je MŠ z jakéhokoliv důvodu uzavřena, má vypracovaný systém distanční výuky. Vzdělávání je zajištěno pro děti s povinným předškolním vzděláváním a děti s odkladem školní docházky. Probíhá formou on-line výuky. Materiály k výuce jsou dostupné na webových stránkách, po domluvě si rodiče mohou dohodnout vyzvednutí vytištěných materiálů a podkladů osobně.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program “Objevujeme svět pro život“ (dále jen ŠVP) vychází z programu Začít spolu. Obsahuje prvky: ranní kruh, centra aktivit, hodnotící kruh, dále tvorbu pravidel třídy, splynutí - inkluze dětí se speciálními potřebami, individuální přístup k dítěti, spolupráci s rodiči.

Cílem naší pedagogické práce je pomoci dětem získat přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost a vytvořit základy pro rozvoj učení v rámci předškolního věku. Rozvíjet osobnost dítěte, respektovat jeho individualitu, nadání, možnosti a schopnosti, jeho potřeby a přání a uspokojování těchto potřeb a přání. Chceme děti naučit přizpůsobit se životu ve skupině vrstevníků, komunikovat mezi sebou, sladit potřebu svobody a respektování pravidel soužití ve skupině, vést je k vzájemné ohleduplnosti, toleranci, ochotě pomáhat druhým, vytvořit si základy pro schopnost jednat v duchu základních etických hodnot.

5.1. Zaměření školy

Naším záměrem je, aby u nás byly děti šťastné, veselé a spokojené, abychom prohlubovali vzájemnou spolupráci s rodiči a vytvářeli tak prostor pro vzájemnou důvěru a otevřenost. Naše působení doplňuje rodinnou výchovu se zaměřením na socializaci dítěte, nabízí další možnost podnětů a činností zajímavých pro rozvoj dětí. Cílem naší snahy je samostatné, spokojené dítě, které je připravené se učit a rozvíjet své

schopnosti, vnímat své okolí a komunikovat s ním. Umožnit dětem objevovat svět kolem sebe, citlivě chápat souvislosti a hodnoty a zaujímat postoje.

5.2. Cíle vzdělávacího programu

Dlouhodobé cíle vzdělávání plynoucí z RVP:

- Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání.
- Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Konkrétní cíle školy:

- rozvíjet a podporovat u dítěte jedinečnou osobnost, zdravé sebevědomí, radost a uspokojení z pobytu v přátelském kolektivu,
- zajistit dětem pocit bezpečí s respektem k jejich jedinečnosti, individualitě a možnostem,
- prožít den v MŠ plný radosti, volnosti,
- podpořit dětskou fantazii, zvědavost a radost z objevovaného,
- rozvíjet vztah mezi dítětem a jeho vrstevníky.

Chceme, aby dítě, které odchází z MŠ, bylo optimálně rozvinuté na základě svých možností a zájmů, a to po stránce tělesné, psychické a sociální, aby později jako dospělý člověk mohlo prožít plnohodnotný a smysluplný život.

5.3. Metody a formy vzdělávání

Metody i formy výuky jsou voleny vždy s ohledem na individuální potřeby dětí. Pedagogové kombinují metody a vybírají postupy při vzdělávání dětí tak, aby naplnili cíle RVP. Využívají metody prožitkového učení, kooperativního učení hrou a činností, situačního učení a reagují tak na vzniklé situace, které se během dne v MŠ vyskytnou. Aktivně využívají vlastních nápadů dětí a snaží se je při vzdělávání efektivně využít. Dále se snaží dětem poskytovat pozitivní vzory chování, které by děti mohly během spontánního sociálního učení napodobovat. Mají snahu děti ve všech aktivitách (spontánních i řízených) podporovat a pozitivně motivovat. Zaměřují se na zvyšování využívání aktivizujících metod vyžadujících větší podíl aktivity dětí. Aktivity mají ráz hry a tvořivosti, aby získávání poznatků bylo založeno na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení.

5.4. Průběh vzdělávání dětí se speciálními potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření, které pedagogové zahrnují do svých vzdělávacích strategií.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními má pedagog na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují pedagogové úzce s rodiči a dalšími odborníky, využívají služeb specializovaných pracovišť.

Podpůrná opatření představují podporu pro práci pedagoga se žákem, kdy jeho vzdělávání v různé míře vyžaduje upravit průběh jeho vzdělávání.

- **Systém péče o děti s přiznaným podpůrným opatřením**

Za děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považovány děti s přiznanými podpůrnými opatřeními. Podpůrná opatření jsou definována školským zákonem, podle rozsahu a obsahu se člení od I. – V. stupně. Podpůrná opatření různých stupňů se mohou i kombinovat.

Stupně podpůrných opatření:

I. stupeň opatření vždy navrhuje a poskytuje škola

II. – V. stupeň opatření navrhuje a metodicky provází v jeho naplňování specializované pracoviště

- **Podmínky vzdělávání dětí s přiznaným podpůrným opatřením**

Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí škola umožní uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky. Cílem je zajistit pro dítě takové podmínky pro jejich vzdělávání, které reflektují možnosti dětí, jejich potřeby ve vztahu k jejich aktuálnímu věku, rozvíjejí a podporují výchovu dětí, respektují míru nadání i dopady zdravotního stavu do jejich přípravy na školu.

- **Pravidla pro zpracování, hodnocení, aktualizaci PLPP a IVP**

Na začátku školního roku, během měsíce září, nebo při nástupu nového dítěte do MŠ (po adaptaci dítěte cca dva měsíce) pedagogové vyhodnotí potřebu podpůrných opatření na základě pozorování práce a hry dětí.

V případě, že pedagogové při práci s dětmi v rámci své odbornosti diagnostikují speciální vzdělávací potřebu dítěte, využije podpůrných opatření prvního stupně v rámci pedagogických postupů a metod práce. O tomto postupu jsou prokazatelně obeznámeni rodiče dítěte. Pokud u dítěte i přes využití podpůrných opatření prvního stupně přetrvávají obtíže při vzdělávání, je možné zpracovat PLPP. Obsah PLPP zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, stanovení cílů podpory,

podpůrná opatření ve škole – minimální úprava metod, organizace a hodnocení vzdělávání. S PLPP jsou obeznámeni všichni pedagogové a rodiče. Škola PLPP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte a vyhodnotí naplňování cílů nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření. Pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb dítěte nepostačovalo poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučí škola rodičům využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte. Na základě posouzení školského poradenského zařízení a následného doporučení ke vzdělávání škola poskytuje dítěti podpůrná opatření druhého až pátého stupně, a to pouze s informovaným souhlasem rodiče dítěte.

Jednou z možností podpory dítěte ve vzdělávání je zpracování IVP. Škola jej zpracuje pouze na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti rodiče dítěte, a to pro dítě s podpůrnými opatřeními od druhého stupně podpory. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu po obdržení doporučení včetně žádosti nejpozději do 30 dnů. IVP vychází ze ŠVP a vzdělávacích potřeb žáka. Může být průběžně doplňován a upravován. Je vyhodnocován ve spolupráci se školským poradenským zařízením nejméně jednou ročně. Dalším podpůrným opatřením může být i zřízení pozice asistenta pedagoga, který poskytuje podporu pedagogům při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami, a jeho činnosti jsou vždy specifikovány specializovaným pracovištěm. Pomáhá pedagogům při organizaci a realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost a aktivní zapojení dítěte do všech činností uskutečňovaných v MŠ v rámci vzdělávání.

5.5. Vzdělávání dětí nadaných

Mimořádně nadaným dětem je věnována zvýšená pozornost, kterou doplňujeme další vzdělávací nabídkou, podle zájmu dítěte. V případě přijetí dítěte mimořádně nadaného spolupracujeme se specializovaným pracovištěm.

Cílem práce s nadaným dítětem je poznatky, dovednosti a znalosti nadaného dítěte prohloubit, rozšířit a obohatit o další informace, stimulovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí. Zařazování nadaného dítěte do vzdělávání vyžaduje od pedagogů náročnější přípravu spočívající v pověřování dítěte náročnějšími částmi při plnění úkolů, či vedením skupin, zadáváním specifických úkolů nebo projektů. Pro nadané dítě je zapotřebí zvýšená motivace k rozšiřování základních vědomostí, dovedností do hloubky právě v té oblasti, která reprezentuje jeho nadání. Velmi často se stává, že nadané dítě má i výkyvy v chování, proto je nutné je usměrňovat s pedagogickým taktem a optimismem. Při práci s dítětem nadaným či mimořádně nadaným působíme na

jeho osobnost tak, abychom ho vedli k rovnému přístupu k méně nadaným kamarádům, k toleranci či ochotě pomáhat slabším. Není totiž výjimkou, že vyniká-li dítě v jedné oblasti, v jiné může být průměrný. Systém péče, podmínky vzdělávání a pravidla pro zpracování dokumentů jsou totožná jako u dětí se specifickými vzdělávacími potřebami.

5.6. Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let

V případě zařazení dětí mladších tří let vzdělávání provádíme s ohledem na věkové složení. Změna proběhne pouze v počtu center (bude pouze jedno, popř. dvě). Zpravidla se děti mladší tří let nedokáží delší dobu soustředit, pozornost udrží jen velmi krátkou dobu. Tomu je třeba přizpůsobit činnosti, průběžně je střídát, sladit spontánní s řízenými. Největší prostor musí být ponechán volné hře a pohybovým aktivitám.

5.7. Průběh vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem

Dítě s odlišným mateřským jazykem (dále OMJ) se musí vyrovnávat s několika faktory: s jazykovou bariérou, se ztrátou komunikační kompetence, s kulturními odlišnostmi.

Postup MŠ při zajišťování průběhu vzdělávání:

1. Pedagogické zajištění – pokud máme v týmu pedagoga se zkušenostmi v dané problematice, podělí se s učitelským týmem o své zkušenosti a tipy dobré praxe. Je hlavní osobou při komunikaci s rodiči. Pedagogové si vyhledávají informace o zemi, ze které dítě pochází.
2. Zajištění odborné pomoci – v případě potřeby se obracíme s žádostí o odbornou pomoc na specializované pracoviště.
3. Přizpůsobení prostředí a vybavení MŠ – připravíme děti na nově příchozího předem. Vysvětlíme situaci, v jaké se dítě s OMJ nachází. Důležitou součástí je také vybavenost herním a didaktickým materiálem, např. časopisy a knihy ve více jazycích – srovnávání odlišnosti stejných pohádek v různých jazycích, kontakt s jiným typem písma, např. napodobování čínských znaků pro rozvoj grafomotoriky.
4. Zajištění komunikace – komunikační kartičky (využívané pro komunikaci s dětmi s autismem), využívání názornosti (např. obrázkový denní režim), přizpůsobení jazykového projevu (hlasitost, stručnost, neverbální prostředky komunikace, ověřování porozumění).

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah představuje hlavní prostředek výchovy a vzdělávání. Jedná se o konkrétní nabídku uspořádanou do šesti integrovaných bloků a jednoho bloku s volnými tématy.

9.	Vítej ve školce	Naše školka	Doprava Čas na pohádku Ekologie Zdravé tělo Voda, voděnka
		Kamarádi	
		Místo, kde bydlím	
10. – 11.	Příroda se ukládá	Barevný podzim	
		U zvířátek v lese	
		Ovoce a zelenina	
		Počasí	
12.	Adventní putování	Mikuláš	
		Těšíme se na Ježíška	
1. – 2.	Zimní pohádka	Zimní radovánky	
		Masopust	
		Co lidé dělají	
		Letem světem	
3. – 5.	Všechno se probouzí	Poznáváme zvířátka	
		Jaro je tu	
		Půjdu k zápisu	

		Moje rodina	
		Maminka má svátek	
6.	Hurá, prázdniny	Den dětí	
		Vítáme léto	
		Rozloučení s předškoláky	

Integrované bloky nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Obsah bloků vychází ze života dětí, je uspořádán v přirozeném cyklu roku. Jedná se o vnitřně propojený celek, který zahrnuje všechny oblasti – biologickou (**dítě a jeho tělo**), psychologickou (**dítě a jeho psychika**), interpersonální (**dítě a ten druhý**), sociálně-kulturní (dítě a společnost) i environmentální (**dítě a svět**). Integrované bloky jsou společné pro obě třídy.

6.1. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou dle RVP PV:

- **Dítě a jeho tělo**
- **Dítě a jeho psychika**
- **Dítě a ten druhý**
- **Dítě a společnost**
- **Dítě a svět**

6.1.1. Dítě a jeho tělo

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům.

6.1.2. Dítě a jeho psychika

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů

i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a jeho kreativitu, sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Tato oblast zahrnuje tři podoblasti:

6.1.2.1. Jazyk a řeč – rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních, komunikativních dovedností a kultivovaného projevu; osvojení poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní; rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělování (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické).

6.1.2.2. Poznávací schopnosti a funkce, představitost a fantazie, myšlenkové operace – rozvoj a kultivace smyslového vnímání; přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému); rozvoj paměti, představitosti, fantazie, tvořivosti, zvědavosti, zájmu, radosti z objevování; podpora zájmu o učení; vytváření základů pro práci s informacemi.

6.1.2.3. Sebepojetí, city, vůle – poznávání sebe sama; rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě; uvědomění si vlastní identity; získání sebevědomí, sebedůvěry a osobní spokojenosti; získání relativní citové samostatnosti; rozvoj sebeovládání a vztahových schopností; rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání.

6.1.3. Dítě a ten druhý

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

6.1.4. Dítě a společnost

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti sociálně-kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

6.1.5. Dítě a svět

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Každá vzdělávací oblast zahrnuje tři vzájemně propojené kategorie:

- dílčí vzdělávací cíle – co pedagog u dítěte v průběhu vzdělávání sleduje a podporuje),
- vzdělávací nabídku jako prostředek vzdělávání (soubor praktických i intelektových činností, popřípadě příležitostí, vhodných k naplňování cílů a dosahování výstupů, mnohostranné, pestré, tvůrčí nabídky konkrétně odpovídající možnostem a potřebám ve skupině dětí) – co pedagog dětem nabízí,
- očekávané výstupy (dosažitelné, využitelné soubory schopností, dovedností, znalostí kognitivních i praktických, postojů a hodnot, s vymezením možných rizik ohrožujících úspěch vzdělávacích záměrů) – co dítě v období ukončení předškolního vzdělávání zpravidla dokáže.

6.2. Integrované bloky a podtémata

Integrované bloky nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Bloky jsou volené jako průřezové, jsou uspořádané tak, aby vycházely ze života dětí a přirozeného ročního cyklu. Jedná se o vnitřně propojený celek, který zahrnuje všechny oblasti vzdělávání. Vzdělávací obsah je rozpracován do šesti integrovaných bloků, které vymezují charakteristiku hlavního smyslu bloku, příležitosti, se kterými se děti setkají, cíle jednotlivého bloku, činnostní nabídku a výstupy, kterých by měly děti dosáhnout. Integrovaný blok trvá zpravidla jeden až dva měsíce.

Školní vzdělávací program zahrnuje šest pevných integrovaných bloků a jeden blok s volnými tématy. Každý integrovaný blok má svá podtémata, která jsou rozpracována v třídním vzdělávacím programu (dále jen TVP).

Podtémata jsou vybraná tak, aby byla dětem blízká, zajímavá, srozumitelná a aby je obohatila o nové poznatky. Vycházejí přímo z životní reality předškolních dětí, událostí v průběhu roku, ročních období, svátků, výročí apod. Realizace se uskutečňuje prostřednictvím týdenních plánů s konkrétní nabídkou aktivit, her a činností, které jsou součástí třídních vzdělávacích plánů. Tematické celky trvají zpravidla 1-2 týdny. U jednotlivých podtémat jsou popsány očekávané výstupy, které naplňují cíle vzdělávání, směřují k vytváření základů a rozvoji klíčových kompetencí.

6.2.1. Integrovaný blok: *Vítej ve školce*

Činnostní charakteristika integrovaného bloku:

U dětí, které jdou do mateřské školy poprvé, klademe důraz na adaptaci. Pomůžeme dětem i rodičům vytvořit pocit jistoty a bezpečí při přechodu z domácího prostředí do dětského kolektivu. Postupně je seznámí s novým prostředím, režimem dne, novými kamarády. Využíváme k tomu seznamovací

a námětové hry. Společně si zazpíváme a zahrajeme na hudební nástroje a naučíme se písničku ke svolání do komunitního kruhu, která nás bude provázet celý rok. Vytvoříme si pravidla soužití ve třídě, která budeme po celý rok upevňovat. Zaměříme se na upevňování hygienických a sebeobslužných návyků. Při pobytu venku si zasportujeme na školní zahradě, kde máme k dispozici množství multifunkčních herních prvků. Společně s dětmi si vyzdobíme mateřskou školu, vytvoříme portfolio, které bude dítě doprovázet po celou dobu pobytu v MŠ. Seznámíme se s místem, kde chodíme do školky a s jeho nejbližším okolím. Na procházkách si prohloubíme poznatky o naší obci a osvojíme si poznatky o České republice a místě, které je našim domovem.

Viz příloha č. 1.

6.2.2. Integrovaný blok: *Příroda se ukládá*

Činnostní charakteristika integrovaného bloku:

V tomto období se zaměříme na pozorování měnící se přírody s příchodem podzimu. Vše zrealizujeme formou častých výletů do přírody, kde děti mohou odehrávající změny pozorovat na vlastní oči. Zaměříme se na rozpoznávání plodů našich zahrad, především ovoce a zeleniny. Při vycházkách do okolí s dětmi budeme pozorovat sklizeň zahrad a polí. Vysvětlíme si důležitost strojů a techniky, která lidem pomáhá a usnadňuje práci. Nasbíráme si plody podzimu a přírodniny využijeme při výrobě postaviček. Zaměříme se na vnímání rozmanitosti počasí. Seznámíme se s prostředím lesa. Naučíme se poznávat stromy, rostliny, plody a volně žijící živočichy. Povíme si o životě zvířat, o jejich přípravě na zimu. Seznámíme se tradicí svatého Martina.

Viz příloha č. 2.

6.2.3. Integrovaný blok: *Adventní putování*

Činnostní charakteristika integrovaného bloku:

V době adventu se zaměříme se na zvyky, tradice a symboly spojené s příchodem Vánoc. Připravíme se na návštěvu Mikuláše. V tomto období využijeme velkou měrou aktivitu a činnosti dětí, které MŠ vánočně vyzdobí. Vyrobí ozdoby na vánoční strom v obci, který slavnostně rozsvítíme spolu se žáky ZŠ. Vyrobíme drobné dárečky na vánoční jarmark. Koledy, básničky, pohyb, tanec a pohádky nás budou doprovázet celý vánoční čas. Také připravíme vánoční vystoupení. Vzpomeneme na naše nejbližší a potřebné. Popřejeme veselé Vánoce našim seniorům. Vyrobíme adventní kalendář a společně se budeme těšit na vánoční nadílku.

Viz příloha č. 3.

6.2.4. Integrovaný blok: *Zimní pohádka*

Činnostní charakteristika integrovaného bloku:

Přivítáme nový rok a seznámíme se s tradicí Tří králů. Zimní počasí využijeme ke hrám se sněhem, také se budeme věnovat zimním sportům. Povíme si o vhodném oblečení do zimního počasí. Nezapomeneme na zvířátka v zimě, kterým zajistíme po celou zimu semínka do krmítek na naší zahradě. Vyrobíme masky, připravíme maškarní karneval, oslavíme tradici masopustu. Zahrajeme si na řemesla a poznáme různá povolání. Vydáme se do hlubin vesmíru. Zaměříme se na získávání poznatků o planetě Zemi, budeme vnímat rozmanitost života kolem nás. Osvojíme si pojmy živá a neživá příroda, hvězdy, měsíc, pevniny a moře.

Viz příloha č. 4.

6.2.5. Integrovaný blok: *Všechno se probouzí*

Činnostní charakteristika integrovaného bloku:

S příchodem jara se rodí spousta mláďat. Budeme poznávat zvířátka domácí, i žijící v ZOO. Jarní příroda nám poskytne mnoho situací k pozorování, také k jarním hrám při pobytu venku. Budeme pozorovat rostlinky, některé si zasadíme, budeme o ně pečovat a chránit je. Na Velikonoce obarvíme vajíčka, naučíme se jarní koledy, písničky a říkadla. Čekají nás také čarodějnice. Při rozhovorech se seznámíme s prostředím rodiny, vzájemných vztahů a důležitostí sounáležitosti ke společenství nejbližších. Pro maminky připravíme k jejich svátku malé posezení s překvapením v podobě dárečku. Předškoláci se už těší na zápis do školy, budeme posilovat dovednosti potřebné pro vstup do školy.

Viz příloha č. 5.

6.2.6. Integrovaný blok: *Hurá, prázdniny*

Činnostní charakteristika integrovaného bloku:

Na začátku měsíce června společně oslavíme Den dětí. Připravíme si na tuto oslavu i různé hry, soutěže a výlety. Letní příroda, teplé počasí a blížící se prázdniny nám budou námětem ke všem činnostem. Činnosti budou převedeny především na zahradu, letní počasí využijeme pro hry s vodou. Čeká nás rozloučení s našimi kamarády, kteří odchází do školy. Připravíme si spolu s nimi a jejich rodiči krásné odpoledne na školní zahradě.

Viz příloha č. 6.

6.2.7. Integrovaný blok: *Volná témata*

V tomto bloku jsou podtémata, která nejsou závislá na ročním období. Učitelky si ho vybírají a začlení do TVP v průběhu celého roku. Témata jsou pro obě třídy stejná.

Činnostní charakteristika integrovaného bloku:

Společně si povíme o našem zdraví, nemoci, přiblížíme si poznatky o lidském těle o zdravém životním stylu. Naučíme se základním pravidlům bezpečného chování v dopravním provozu, budeme řešit různé nebezpečné situace, také si povíme, kde najdeme pomoc. Seznámíme se s významem vody pro život, poznávat budeme ekosystémy řek, rybníků a moří. Získáme základní povědomí o ochraně životního prostředí, třídění odpadů. Pomocí ekologických her budeme posilovat pozitivní vztah k životnímu prostředí. V pohádkách budeme hledat ponaučení, poznávat dobro a zlo. Aktivně se zapojíme do dramatizace pohádek, hrát různé role, poznávat pohádkové hrdiny.

Viz příloha č. 7.

6.3. Klíčové kompetence

Již v předškolním věku dítěte jsou vytvářeny základy klíčových kompetencí. Klíčové kompetence představují cílové stavy, k jejichž naplňování by mělo společně směřovat veškeré vzdělávání. Každá vzdělávací etapa v tomto směru přispívá svým dílem a každá je dalšímu rozvoji a zdokonalování těchto kompetencí otevřená. Ve všech etapách je jedním z cílů vzdělávání vybavit každého jedince souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro něho dosažitelná.

Předpokládá se, že pro dítě ukončující předškolní vzdělávání mohou být dosažitelné klíčové kompetence v následující úrovni:

6.3.1. Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

6.3.2. Kompetence k řešení problémů

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

6.3.3. Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

6.3.4. Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

6.3.5. Komunikace činnostní a občanské

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

7. Evaluace školy

Evaluační systém MŠ je vždy zpracováván na daný kalendářní rok. Je to živý dokument, který reaguje na potřebu žáků, na možnosti mateřské školy a na trendy ve vzdělávání. Vyhodnocení systému probíhá na závěrečné pedagogické radě a originál dokumentu je přiložen jako příloha výroční zprávy o činnosti.

DOKUMENTY ŠKOLY – ŠVP PV – TVP, SOULAD ŠVP PV – RVP PV

Tato oblast by měla ověřit naplňování stanovených záměrů a cílů v dokumentech školy a zároveň soulad školních dokumentů s cíli RVP PV. Prostředky, které jsou uvedeny, jsou rámcové. Pedagogové mohou využít i dalších prostředků pro splnění daných cílů.

CO (oblast hodnocení)	JAK (postupy, prostředky, metody)	KDY (termín, časový plán)	KDO (odpovědní pracovníci)
<u>Evaluace integrovaných bloků</u> <ul style="list-style-type: none"> Zhodnocení naplnění stanovených záměrů zrealizované vzdělávací nabídky, stanovení případných opatření 	pedagogická rada	průběžně, dle plánu	ŘŠ, učitelky
<u>Evaluace témat a cílů jednotlivých integrovaných bloků</u> <ul style="list-style-type: none"> Zhodnotit témata dle zajímavosti vzdělávací nabídky, dle návaznosti a dle časového rozvržení, zhodnotit naplnění cílů jednotlivých oblastí RVP PV 	záznamy do TVP – evaluační dotazník pedagogická rada	průběžně průběžně, dle plánu	učitelky ŘŠ, učitelky
<u>Evaluace dílčích projektů</u> <ul style="list-style-type: none"> Plnění záměrů, začlenění do jednotlivých integrovaných bloků 	pedagogická rada	průběžně, dle plánu	ŘŠ, učitelky
<u>Evaluace individuálních plánů</u> <ul style="list-style-type: none"> Zhodnotit osobní pokroky dětí s OŠD a dětí nadaných 	diagnostický záznam dítěte vzájemná konzultace pg konzultace s rodiči	dle potřeby dle potřeby dle potřeby	učitelky učitelky učitelky, ŘŠ
<u>Záznamy o rozvoji dítěte</u> <ul style="list-style-type: none"> Vytvořit přehledy o rozvoji, vývojových pokrocích dítěte 	diagnostický záznam dítěte vyhodnocení klíčových kompetencí vzájemná konzultace pg konzultace s rodiči pedagogická rada	2 x ročně, nebo dle potřeby před zápisem do ZŠ dle potřeby dle potřeby dle plánu	učitelky učitelky učitelky učitelky, ŘŠ ŘŠ, učitelky

Soulad TVP – ŠVP – RVP PV <ul style="list-style-type: none"> Ověřit soulad ŠVP PV – TVP – RVP PV, hodnocení naplňovaných záměrů 	hospitace vzájemná konzultace pg pedagogická rada	průběžně, dle plánu dle potřeby dle plánu	ŘŠ, ZŘŠ učitelky ŘŠ, učitelky
---	---	---	-------------------------------------

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocení podmínek pro průběh vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP PV.

CO (oblast hodnocení)	JAK (postupy, prostředky, metody)	KDY (termín, časový plán)	KDO (odpovědní pracovníci)
<u>Materiální podmínky</u> <ul style="list-style-type: none"> Kvalita zařízení a vybavení MŠ, kvantita vybavení a spotřebního materiálu, využitelnost, dostupnost 	pozorování pedagogická rada výroční zpráva	průběžně na konci šk. roku 1x ročně	učitelky, AP, provozní pracovnice ŘŠ, učitelky ŘŠ
<u>Životospráva</u> <ul style="list-style-type: none"> Kvalita stravy a kultura stolování, denní režim, pobyt venku, zajištění pohybu, zajištění odpočinku, podpora zdravého životního stylu 	pozorování pedagogická rada	průběžně na konci šk. roku	učitelky, AP ŘŠ, učitelky
<u>Psychosociální podmínky</u> <ul style="list-style-type: none"> Kvalita prostředí, adaptace dětí, respektování přirozených dětských potřeb, rovnost v postavení dětí, pravidla soužití, komunikace, pedagogický styl, podpora sociálního citění, vytváření vzájemných pozitivních vztahů 	hospitace pedagogická rada	průběžně, dle plánu na konci šk. roku	ŘŠ, ZŘŠ ŘŠ, učitelky
<u>Organizace</u> <ul style="list-style-type: none"> Organizace života dětí, organizace vzdělávacího procesu 	pedagogická rada	na konci šk. roku	ŘŠ, učitelky
<u>Řízení MŠ</u> Styl řídicí práce, podpora týmové spolupráce, motivace zaměstnanců, rozdělení kompetencí a odpovědností	pedagogická rada	na konci šk. roku	ŘŠ, učitelky
<u>Personální a pedagogické zajištění</u> <ul style="list-style-type: none"> Hodnocení zaměstnanců z hlediska provozního zabezpečení (počet, úvazky) Hodnocení pedagogů z hlediska kvalifikace Hodnocení pedagogů z hlediska úrovně pedagogické práce	výroční zpráva výroční zpráva hospitace	1x ročně 1x ročně dle plánu	ŘŠ ŘŠ ŘŠ, ZŘŠ

PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ

Evaluace průběhu vzdělávání bude zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových poznatků a zkušeností, naplnění cílů a záměrů ŠVP PV.

CO (oblast hodnocení)	JAK (postupy, prostředky, metody)	KDY (termín, časový plán)	KDO (odpovědní pracovníci)
<u>Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces</u> <ul style="list-style-type: none"> Zhodnocení průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti ŠVP	pozorování vzájemné hospitace hospitace pedagogická rada	průběžně průběžně dle plánu dle plánu	ŘŠ, ZŘŠ učitelky ŘŠ, ZŘŠ ŘŠ, učitelky
<u>Osobní rozvoj pedagogů</u> <ul style="list-style-type: none"> Uplatnění poznatků z DVPP ve vlastní práci Autoevaluace vlastního vzdělávacího růstu Autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu	pozorování pedagogická rada hospitace	průběžně dle plánu dle plánu	ŘŠ, ZŘŠ ŘŠ, učitelky ŘŠ, ZŘŠ

SPOLUPRÁCE

Cílem této oblasti je vyhodnocení stanovených záměrů v ŠVP.

CO (oblast hodnocení)	JAK (postupy, prostředky, metody)	KDY (termín, časový plán)	KDO (odpovědní pracovníci)
<u>Evaluace spolupráce s rodiči</u> <ul style="list-style-type: none"> Informovanost o činnostech v MŠ Informovanost o výsledcích vzdělávání dětí Dotazník pro rodiče Úspěšnost zvolených metod a forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti v ŠVP PV	schůzky s rodiči nástěnky, webové stránky dotazníková anketa pedagogická rada	3x ročně, nebo dle zájmů rodičů a potřeb pg průběžně 1x za 2 roky, nebo dle potřeb dle plánu	učitelky pracovník IT ŘŠ, ZŘŠ ŘŠ, ZŘŠ, učitelky

Vysvětlivky k tabulkám: ŘŠ = ředitelka školy, ZŘŠ = zástupkyně ředitelky školy, pg = pedagogové

8. Závěr

Školní vzdělávací program „Objevujeme svět pro život“ je dokumentem otevřeným, a proto může být kdykoliv upravován a doplňován podle potřeby a zkušeností.